

Com que tampoc es podria suggerir una contaminació oportuna, la solució no pot oferir misteri. RACÍMUS hagué de venir d'una variant tan originària com RACĒMUS, des del fons pre-itàlic mediterrani, preterida durant un període per la llengua escrita (¿què són 500 anys en la història de llengües multimil·lenàries?), i triomfant en imposar-se la llengua de la plebs, quan s'ensorraven pertot les defenses de l'Imperi.

DERIV: *Rāimada Raimar, raimat* (ross. *rasimat*), *raimador Rāimatge Raimós* calc improvisat del cast. *racimoso Raimet*, cf. supra *Raimera* (trad oftalmològica, 1500); OPou 'parra': «pals qui sostenen les *raymeres*: ridica»; «*raymera*: vitis»; «*raymera v̄bica*: vitella» (*ThPu*, 87, 63). +*Raimol* 'penjoll de baies de certs arbustos': «*raymólz de sauké* és lo mateix que *carrassos de sauquer*» Boí, 1956, i, amb metàtesi: «la *moralguera* fa uns *raymólz* com a fruit» a l'Alt Urgell (Arcavell, 1935) *Arraimar* [1868, *SLitCosta*]; variant ross. *arremat* 'apinyat': «quatre cases rovellades pel sol, *arremades* entremig d'alzines, roures, farigola i espígol», JDeloncle (en la rev. *Vida Nova*, n° 6, 1956, p 50) *Enraimat* [DBal]

CULTISMES. *Racèmic Racemiforme*

1 *Regum* sembla que digué un informant d'Angostrina (Alta Cerd) a *AlcM*. Si no era un ignorant badoc, és perquè no havent vist mai collir raims a la seva comarca (a Cerdanya, és sabut, no hi pot haver vinya), pensava el pobre en regadius etc.—2 Pel que fa a la llengua d'oc moderna, algun dialectòleg especialitzat hauria de veure si quatre variants amb caiguda de la -c^l intervocàlica, que el *TdF* assenyala des dels Alps fins al Roine, quasi totes vora la costa de Provença, suposen, com sembla, un manlleu del català (ben explicable per raons comercials, enològiques i ecològiques) o hi ha aquí alguna explicació de fonètica sui generis o contaminativa

**Raim* 'matriu' (*AlcM*) inexistent. no és així sinó *arràhim*, V. *ràhim*

RAIMA, 'conjunt de cinc mans de paper, uns cincents fulls', resultat de l'evolució fonètica catalana de *rázma*, variant del mot àrab que prengué aquella forma i significat, en àrab vulgar hispànic, en lloc de l'àrab comú *rízma* 'pauet, feix', 'bala de drap o teles' □ 1ª doc. 1284.

En la *reva* de Perpinyà, Alart, *Docs en langue catalane*, p 372, i *InuLC*, s v. *paper*, i s v *caxa*, porta «caxa de paper en què aja 16 *rames*», amb una altra reducció fonètica, també possible, del grup -zm-, *zm* és el resultat més corrent de tals combinacions de s+ cons sonora, segons la nostra fonètica històrica, paral·lela a *ema* per *esme* (ESTIMAR), *almoina* < *almosna* ELEMOSYNA, *vaiet*, *traiga*, *mamada*, *esblament* etc. «*Miça rayma de paper*» Bna 1389 (BABL XIII, 308)

Com constata Careta, que tingué tracte freqüent amb mestres d'ofici barcelonins, en el tombant de segle «*rayma* es diu encara entre paperayres»; i copia de l'Arxiu municipal: «per una *rayma* de paper, 12 sous», any 1503-31, del Llibre de Comptes de Montalegre; i «que la confraria haÿa de donar los samps, missas y

bassarolas, a rahó 25 sous per *rayma*, als confreres y confratressas», any 1623 en unes disposicions de la confraria del llibreters (*Dicc de Barbr*, 356). Sanelo troba «*rayma*: resma» en un «Romance del IV° siglo de la Conquista de Valencia, y el impreso sobre pago de otros <derechos> reales» (II, f° 48, cf. Gulsoy, p. 405), el *DAG* trobà *rayxma* en un doc. val de 1640.

Dozy (*Gloss*, 333-5, *Suppl* 1, 524) va demostrar plenament, amb abundor de dades, aquesta etimologia, que Diez havia posat en dubte. L'acc. 'raima de paper', si bé estranya als diccs de l'àrab clàssic, ja es troba en Ibn al-Khatib (granadí S. XIV), *PALC.*, el nostre *RMA* (S. XIII), i altres autors magrebins. De la variant més coneguda, *rízma*, provenen el cast [1475] i port. *resma*, i l'it. *risma*, mentre que el francès, on no es documenta abans de 1360, rebé la seva forma *rame* per conducte del català, gràcies a la inveterada influència de la nostra fabricació de paper en els grans centres fabrils de Xàtiva, Capellades etc. (cf. *PAPER*, *ALABRÉN* etc.), on l'havien apresada dels musulmans.

Potser no s'ha de donar excessiva importància a la divergència entre *rízma*, que és ja el vocalisme conformat per *RMA*, *PALC* etc., i *rázma*, d'on ve la forma catalana irradiada al francès, i que està documentada en alguna altra font aràbiga, esmentada per Dozy sense identificar-la gaire, i ja trobada en algun text aràbic —sembla, de Portugal— per João de Souza (*Vestígios da lingua arábica em Portugal*, Lisboa, 1830) Car les vocals en àrab són sempre un element bastant làbil, sovint canviant, encara més sovint no indicat en els mss, o mancant en l'original i afegit per escribes: en aquest mot, de més a més, hi ha *rúzmá*, en l'Oriental Ibn-Khalilán.

No hi ha raó suficient per dubtar de la seva nisaga semítica, que hom suposa pertanyent a una arrel *razam* 'lligar en forma de paquet', d'on 'bala de mercaderies' etc. Es podria tanmateix pensar que en àrab sigui un manlleu de l'irani, on es troben *rasman* 'fila de combat', 'falange', i *rasmaoyō* 'en ordre de batalla', documentats des de molt antic, en l'Àvesta (Yt., 5 68), i pertanyents a l'arrel irànica *rax-* 'dirigir' < ieur. REG-, d'on vénen el *rego*, el scr. *ṛjyati*, sumant-s'hi el sufix d'abstracte -MEN (cf Pok, IEW; Bartholomae, *Altiran Wb*; Reichelt, *Awestisches Handbuch*, 494)

45 Que els orientalistes acabin de decidir si la *á* de la nostra variant *razma* vindria d'això.

DERIV *Raimera* D'aquí potser, combinant-se amb *arrasar*, sortiria maestr *arrasmar* arrasar herbes, plantes etc (*la cabra hu ha arrasmat tot*, GaGirona) com si diguéssim 'ha fet paquet de tot l'herbam' Potser era errònia la forma *reyma* que Moll donava, en AORBB III, 58, i que *AlcM* no documenta (si bé posant-la encara com a remissió).

55 *Raimeda, raimar, raimat, raimatge*, V. *raim Raiment*, V *raure Raimer*, V. *raim Raimera*, V *raima Raimet* 'part de la cuixa', mal documentat per Griera (malentès?, derivat de *raim*?, de *ràhim*??) *Raimet*, V. *raim*